

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

ACTA DEL PLE ORDINARI DE DIA 10 DE NOVEMBRE DE 2009.

A la Sala d'Actes de la Casa Consistorial de Vilafranca de Bonany i sent les 20,00 hores del dia 10 de novembre de 2009, prèvia convocatòria en forma, es reuneix el Ple corporatiu per celebrar sessió ordinària pública en primera convocatòria.

Sota la presidència del Batle, Sr. Jaume Sansó Caldentey, hi concorren els següents regidors: srs. Francisca Bauzà Sansó, Joan Barceló Barceló, Francisca Gelabert Noguera i Pere Estrany Bauzà, del grup Més Vilafranca, els srs. Montserrat Rosselló Nicolau, Catalina Galmés Rosselló, Gregorio Bauzà Sastre, Francisca Bauzà Gari i Jaume Catalá Rosselló del grup popular i el sr. Antoni Nicolau Nicolau per part d'Unió Mallorquina; assistits per la secretària actal. Magdalena Sastre Nicolau, qui certifica.

Assolit, doncs, el quòrum necessari de constitució el sr. President declara oberta la sessió i es procedeix a conèixer els assumptes inclosos en l'ordre del dia.

1.- APROVACIÓ ACTA SESSIÓ ANTERIOR.

Iniciada la sessió i no havent-hi cap al·legació a l'esborrany de l'acta del dia 13 d'octubre de 2009, queda aprovada per unanimitat.

2.- COMUNICACIONS, RESOLUCIONS I CORRESPONDÈNCIA

El sr. Batle informa a la Corporació dels següents assumptes:

- Els pròxims dies 13 i 14 de desembre se celebren a Vilafranca dels II Jornades universitàries de Cultura municipal
- La setmana passada se va celebrar la tradicional reunió amb les entitats i associacions per preparar les festes de Santa Bàrbara i el programa quedarà tancat aquest divendres.
- Dins el mes d'octubre se va celebrar la trobada de l'Associació de les Vilafranques d'Europa a la que hi varen assistir dasset ajuntaments de sis països diferents. La intenció era donar valor a Vilafranca com a espai turístic i d'acolliment

3.- APROVACIÓ DEFINITIVA MODIFICAT RECTORIA

El sr. Batle explica que es tracta d'una modificació sense augment de preu, que s'han substituït unes partides per altres més necessàries, com se justifica a l'informe del tècnic director de l'obra. Passat el punt a votació la Corporació, per sis vota a favor, cinc de Més Vilafranca i un d'Um i tres abstencions del PP, aprova la següent:

PROPOSTA DE BATLIA

Atès l'expedient instruït per a procedir a la modificació del contracte d'obres relatives al projecte "Reforma Rectoria vella per a convertir-la en Casal de Joves"

Atesa l'acceptació del modificat per l'empresa adjudicatària

Vist l'informe de la Comissió informativa permanent general,

HE RESOLT proposar al Ple que adopti els següents acords:

Primer.- Aprovar definitivament la modificació del contracte d'obres relatives al projecte "Reforma Rectoria vella per a convertir-la en Casal de Joves"

Segon.- Formalitzar les modificacions del present contracte

4.- APROVACIÓ PROVISIONAL PRESSUPOST 2009

El sr. Joan Barceló explica que aquests pressupostos són una continuïtat dels de l'any passat ja que només augmenten un 2,5 % degut a la reducció de les obres i a l'increment de l'IBI per les altes de

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

noves construccions i que les transferències de capital són majors per poder fer front a les inversions, que hi ha una contenció de despesa corrent i un augment de les inversions.

En aquest moment, i essent les 20,15 hores s'incorporen al plenari els srs. Gori Bauzà i Jaume Català.

Segueix el sr. Joan Barceló explicant per àrees el pressupost de despeses de 2009: joventut, cultura, urbanisme, activitats diverses.....

El sr. Montserrat Rosselló del PP demana a que es refereix la partida de cursos de cultura i danses del pressupost de Fita, contestant el sr. Barceló que es refereix al professorat de l'escola de música que fa feina com a autònom.

Segueix el sr. Rosselló demanant per diverses partides com Foment i difusió de la música, Banda de música, Manteniment piscina, fons bibliogràfic, Instal·lació emissora, Enllumenat, parcs i jardins..., contestant el sr. Barceló que són previsions de despeses per activitats musicals, reparacions de la piscina, de l'enllumenat, etc.

Demana el sr. Rosselló a que es refereix la subvenció del SOIB de Fita i el motiu de que els ingressos de l'escola d'estiu siguin quinze mil euros i les despeses només vuit mil, contestant el sr. Barceló que es refereix a la contractació de l'ADL i que la resta de despeses de l'escola d'estiu està repartida en diferents partides.

Acaba el sr. Rosselló dient que el seu grup votarà en contra dels pressuposts perquè hi ha despeses que no estan dins els pressuposts, com són la compra dels solars de Ca Ses Monges, l'obra del pavelló, i que estan aprovades per plenari. En quant al préstec pressupostat no se pot dur a terme ja que el deute, amb aquest préstec, superaria el 110 % dels ingressos, etc. (rectificació sessió dia 29 de desembre de 2009)

El sr. Barceló li contesta que la compra dels solars esta dividida entre diferents anualitats, que les extres de l'obra del pavelló no estan dins el pressupost perquè no estaven previstes.

El sr. Batle manifesta que el modificat del pavelló no entra dins cap pla d'obres, sinó que es farà a traves d'un conveni amb el Consell.

Passat el punt a votació, la Corporació per sis vots a favor, cinc de Més Vilafranca i un d'UM i cinc en contra del PP, aprova la següent:

PROPOSTA DE BATLIA:

Atesos els arguments que es descriuen en la memòria explicativa dels pressuposts per a l'any 2009 i atesos els informes emesos que obren a l'expedient

Vist l'informe de la Comissió informativa permanent general,

HE RESOLT proposar al Ple que adopti els següents ACORDS:

Primer.- Aprovar inicialment el pressupost consolidat per a l'any 2009 segons els estats de despeses i d'ingressos que es detalla en l'annex I corresponents al pressupost ordinari i al pressupost de l'empresa Fita 2020 SLU.

Segon.- Aprovar les Bases d'execució i la plantilla de personal que s'acompanyen,

Tercer.- Aprovar el catàleg de llocs de feina i les normes de personal que s'acompanyen com a annex II.

Quart.- Que els documents aprovats s'exposin al públic un termini de quinze dies hàbils, a comptar des de l'endemà de la publicació de l'anunci al BOIB, amb l'advertència que els presents acords esdevindran definitius, sense més tràmit, si no es presenten reclamacions

5.- MOCIÓ PER A LA REPARACIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA I LA DIGNITAT DE LES PERSONES REPRESALIADAS A VILAFRANCA DE BONANY DURANT EL FRANQUISME

El sr. Batle explica que hi ha dues modificacions a la moció, una a la pàgina sis, al tercer paràgraf, i una a la pagina deu, al segon paràgraf i que va conjunta amb una sèrie d'activitats: dia

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

26 de novembre hi haurà una lectura de la moció i na Laura Riera ha donat un quadre per la commemoració. Que només es tracta d'homenatjar a totes les persones de Vilafranca que moriren durant la guerra civil.

En aquest moment, essent les 20, 45 hores, el sr. Antoni Nicolau abandona el plenari.

Oberta la deliberació el sr. Montserrat Rosselló considera que s'hauria de deixar l'assumpte damunt la taula per evitar ferir sentiments, contestat el sr. Batle que tot lo que està reflectit a la Moció està documentat amb les actes del Ple que obren a l'arxiu municipal.

El sr. Montserrat Rosselló vol que consti que el general Goded va ser afusellat a Madrid el 25 de juliol de 1936. Comenta també que a l'any 1868 ja hi havia sanitat pública, contestant el sr. Batle que a partir de 1931 era gratuïta pels declarats pobres de solemnitat.

Passat el punt a votació, la Corporació per unanimitat aprova la següent Moció:

MOCIÓ MUNICIPAL PER A LA REPARACIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA I LA DIGNITAT DE LES PERSONES REPRESALIADES A VILAFRANCA DE BONANY DURANT EL FRANQUISME.

La Llei 52/2007, coneguda com Llei de Memòria Històrica, reconeix el dret a la reparació moral i a la recuperació de la memòria personal i familiar de qui van patir persecució o violència durant la Guerra Civil i la Dictadura. Per aquesta raó, en el seu article 4 la Llei contempla el dret a obtenir una Declaració de Reparació i Reconeixement personal a qui durant la Guerra Civil i la Dictadura van patir persecucions, condemnes, sancions o qualssevol altres formes de violència personal per raons polítiques, ideològiques o de creença religiosa. Aquestes raons inclouen la pertinença, col·laboració o relació amb partits polítics, sindicats, organitzacions religioses o militars, minories ètniques, societats secretes, lògies mesòniques i grups de resistència, així com l'exercici de conductes vinculades amb opcions culturals, lingüístiques o d'orientació sexual. Mitjançant aquesta Declaració, la democràcia espanyola honrarà a aquells ciutadans que van patir directament la injustícia i els greuges derivats de la Guerra Civil i de la Dictadura franquista. A qui van perdre la vida i també a qui van perdre la seva llibertat al patir presó, deportació, confiscació dels seus béns, treballs forçosos o internaments en camps de concentració dintre o fora de les nostres fronteres. Igualment, es reconeixerà a qui van perdre la pàtria al ser empesos a un llarg, esquinçador i en tants casos, irreversible exili.

Per tal de fer públic i institucional el reconeixement dels vilafranquers i vilafranqueres que patiren aquella barbàrie i durant molts d'anys l'oblit, els regidors de l'Ajuntament de Vilafranca, reunits en sessió plenària, volem reparar la memòria i la dignitat de totes aquelles persones i, amb aquest acte, demanar perdó per totes les accions que es realitzaren en nom de l'Ajuntament de Vilafranca i que repercutiren sobre les persones que patiren per defensar la democràcia.

Com a primera institució de Vilafranca, som conscients del deute històric que la societat vilafranquera manté amb totes les víctimes del franquisme i les seves famílies i amb el desig de rescatar de l'oblit i restaurar la veritat històrica en la memòria dels ciutadans d'ara i per a futures generacions vol, mitjançant aquesta declaració institucional, retre homenatge i expressar el seu major reconeixement moral a tots els homes i dones que van patir d'una o altra forma la repressió del règim franquista per defensar la llibertat i per professar conviccions democràtiques.

A la vegada, volem reconèixer a les víctimes que deixaren la seva vida o resultaren ferits en els camps de batalla de la Guerra Civil i que, en la gran majoria, hagueren d'obeir, forçosament, a la crida d'incorporació a l'exèrcit Nacional. Ells també patiren en primera persona l'absurd i la barbàrie.

Així mateix, aquest Ajuntament declara la seva repulsa i condemna a la utilització de la violència com legitimació per a imposar idees polítiques i establir règims totalitaris contraris a la

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA DE BONANY

llibertat i a la dignitat de tots els ciutadans, com va ocórrer amb el cop d'estat i la dictadura del General Franco.

Dia 18 de juliol de 1936 una conspiració sediciosa va acabar amb la democràcia a Espanya i amb el règim legalment emanat de les urnes. Vilafranca de Bonany va sofrir la pèrdua de 17 persones com a conseqüència directe de l'"Alzamiento Nacional" i a prop d'una vintena més, patiren formes de repressió inhumanes tal com d'humiliació pública, l'empresonament, la violència i l'arraconament social. Aquells homes i aquelles dones que anhelaven una forma diferent de convivència, van ser represaliats sense que encara avui, després de més de 70 anys, en alguns dels casos dels assassinats, en tinguem notícies del seu parador ni el seu nom rehabilitat. Persones que en aquell temps representaven legítimament el poble de Vilafranca de Bonany, uns com a regidors, altres com a funcionaris o com a simples ciutadans, la seva lluita per la defensa del poder legítimament establert i dels valors de llibertat i democràcia que avui gaudim tots, els va costar el bé més preuat que posseeix qualsevol individu, la seva pròpia vida.

La Guerra Civil Espanyola va desencadenar una sèrie de fets extraordinàriament cruels. Molts espanyols van perdre la seva llar, família, amics i professió. Horroritzats pel llavors escàs valor que tenia la vida, van veure com membres de les seves famílies eren empresonats, assassinats o humiliats, amb el que la seva existència va quedar profundament trencada. A alguns, la dictadura de Franco els va reparar els danys causats, a uns altres, la societat els segueix devent el record i la dignitat. Els quals van ser arrencats de les seves llars, alguns d'ells per a ser duits davant un escamot d'afusellament després d'un judici sumaríssim o, en el pitjors dels casos, assassins sense escrúpols, els executaven a la vorera de la carretera. Les seves famílies mai van tornar a saber d'ells, van desaparèixer dues vegades. La primera, al morir i ser abandonats els seus cossos dins síquies, pous o camps. La segona, després del final de la dictadura, durant aquests anys que la instauració de la desmemoria va suposar un dèficit de la Transició Democràtica que els va condemnar a romandre en l'oblit. El sentiment que ha caracteritzat a les famílies de les persones desaparegudes durant la guerra i durant la dictadura ha estat el de la incomprensió i la por per les conseqüències que per a ells pogués tenir denunciar tal situació. Les veus de totes aquestes persones van estar obligades a un somni trist i llarg.

Acabada la guerra, la repressió va evolucionar cap a una altra dimensió: Aquesta repressió, que en diferent grau no va cessar fins al final de la dictadura, el dret va quedar prostrat i la llibertat conculcada. Centenars de milers de ciutadans espanyols es van veure sotmesos a la mort, l'exili, la presó, l'enyorança, la depuració professional i social o la tortura, pel simple fet d'haver-se posicionat a favor del govern democràticament escollit.

Hem de proscriure qualsevol temptació d'emprar el passat com arma per llençar-nos entre nosaltres i reiterar la conveniència de mantenir l'esperit de concòrdia i de reconciliació que va presidir l'elaboració de la Constitució de 1978 però, amb la mateixa fermesa i determinació, també hem de rendir amb tota solemnitat i gratitud, honor i reconeixement a qui es van lliurar a la causa de la llibertat, en la seguretat que d'aquesta manera contribuirem a tancar amb justícia aquesta trista pàgina de la història l'Estat Espanyol. Des de la celebració de les primeres eleccions democràtiques molts han estat els canvis que s'han produït en els nostres municipis, canvis basats en valors de llibertat i progrés que, entre altres coses, han suposat la consolidació de la cultura democràtica. Aquesta maduresa democràtica no hagués estat possible sense l'esforç i dedicació de molts ciutadans i de Batles i Regidors que, al llarg d'aquests últims 30 anys, han treballat per a aconseguir-la però, no oblidem mai que tampoc hagués estat possible sense la referència que van suposar els últims Ajuntaments democràtics de la II República i sense el compromís de totes les persones que en aquells anys foscor, van donar tot un exemple

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

de generositat. Sense el seu esforç, que va mantenir viva la flama de la llibertat, senzillament no hagués estat possible l'Espanya que avui coneixem. Si ells van ser llavors condemnats a la mort o al silenci i mes tard a l'oblit, avui, amb la recuperació de la seva memòria, són testimoniats de la seva tenaç lluita per mantenir la seva dignitat d'homes i dones lliures.

Per tot això, avui, els regidors presents en aquesta Sala de Plens de l'Ajuntament de Vilafranca, volem recordar el fets i les persones, volem dir en veu alta els noms d'aquelles persones que han patit l'oblit i que la seva memòria quedi impregnada en la memòria del poble de Vilafranca de Bonany.

Dia 6 de gener de 1936 es dissol el Congrés del Diputats i es convoquen eleccions. L'agrupació d'esquerres, nomenada Front Popular, guanya les eleccions celebrades el 16 de febrer de 1936 amb més del 60% dels diputats electes que agrupava –entre altres- a PSOE, Esquerra Republicana, Unió Republicana, ERC, PCE, Acció Catalana, POUM, Partit Sindicalista. Manuel Azaña es nomenat President dia 19 de febrer. Espanya sortia de dos anys d'incertesa i de tensions governamentals. Els ciutadans varen expressar pública i democràticament, quin havia de ser l'impuls que necessitava la societat a partir de les hores.

Dia 16 de Març de 1936, arribava a l'Ajuntament de Vilafranca un ofici del Governador Civil de Balears amb l'anunci de la constitució d'una Comissió Gestora que administràs i governàs, a partir del plenari que es va celebrar dia 19 de maig, d'institució municipal.

Després de realitzar-se la votació, la Comissió Gestora, va quedar constituïda de la següent manera:

President: D. Juan Català Mayol.
Vicepresident 1º: D. Guillermo Bauzá Oliver.
Idem 2º: D. Francisco Artigues Mayol.
Vocal Gestor: Don Andres Bover Font
Vocal Gestor: Don Bartolome Estrany Morlà

La comissió va tenir cura de l'ajuntament fins el fatídic 19 de juliol del 36, quant el cop d'estat que havien gestat Franco, Mola i Godded, es consolidava a l'illa de Mallorca. Els ajuntaments i els seus batles i regidors, eren retinguts, empresonats i represaliats a partir d'aquell moment.

A Vilafranca es vivien hores d'angoixa quan la policia i membres de la Falange, s'apoderaven per la força de la Sala i retenien els seus gestors.

Els 2 mesos de gestió municipal de la Comissió Gestora, varen esdevenir tot un exemple de compromís social:

- Es va donar un impuls cabdal a l'ensenyament potenciant el Patronat de Primera Infància, recollint així l'esforç realitzat ja als inicis de la II República per tal de que l'educació arribés a tots els nins i nines de Vilafranca, recolzant així el precepte democràtic pel qual tothom tenia el dret a tenir una educació digne i de qualitat. Molts d'aquests mestres, entre ells Miquel Mercadal, que va ser mestre titular, batle accidental i president de la comissió Electoral, home culte, compromès i obert, va patir la repressió d'una manera cruel, igual que ho patiren centenars de mestres mallorquins.

- Es va impulsar un estudi d'enginyeria per tal de dotar el poble de Vilafranca d'una xarxa de Clavegueram ja que la salubritat i la defensa de la qualitat de la salut pública, era primordial. De fet s'ha de recordar que aquesta iniciativa pionera i sense precedents, no es va desenvolupar fins més 50 anys després al nostre poble. Així doncs, cal reconèixer, amb més motiu que mai, l'impuls amb el qual es volia dotar a Vilafranca d'unes infraestructures que amb els anys s'arribaren a esdevenir necessàries.

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA DE BONANY

- De la mateixa manera, pel que fa a la Sanitat Pública, es va prioritzar l'accés a tots els ciutadans a l'atenció sanitària i, en moltíssims de casos, a la gratuïtat de la mateixa per a les persones desvalgudes. Des dels inicis de la II República, l'any 1931, els successius ajuntaments, havien apostat per tenir una bona qualitat sanitària, però, l'any 36, més que mai, és va fer palès aquest compromís. Els Inspectors Sanitaris Municipals, metges, manescals, comares i infermeres, varen ser un col·lectiu molt castigat a partir del 19 de juliol de 1936. Sebastià Sancho Servera, Metge Titular de Vilafranca, va pagar amb la seva vida el seu compromís social. Així com en Jaume Barceló Català, més conegut per en Jaume de Son Pou, era Manescal i Inspector Sanitari. També va pagar amb la seva vida la seva militància política.

- També es va impulsar l'accés a l'administració, fent-la més democràtica i transparent. Les investigacions que va realitzar la Comissió Gestora sobre les operacions econòmiques en els anys anteriors, en un cas concret, es va demostrar que els caudals públics municipals s'havien fet servir per comprar favors i afavorir determinades persones del nostre poble. A partir de l'entrada de la Comissió Gestora, l'ajuntament, va tornar a ser la institució oberta, participativa i democràtica que els ciutadans esperaven. L'assessorament per tal de engegar aquesta democratització del que havia estat secretari titular de Vilafranca, Miquel Capó Capó, a la Comissió Gestora, va esdevenir primordial. Miquel Capó, també va pagar amb la seva vida aquest compromís democràtic. A la vegada, el gestor Bartomeu Estrany, instructor en d'investigació d'aquests casos de corrupció, va patir amb accés aquest compromís.

En definitiva, les accions i decisions que va prendre la Comissió Gestora, lluny de ser una ofensa als ciutadans de Vilafranca, va ser tot un al·licient per fer avançar el nostre poble cap a fites més democràtiques, modernitzant els serveis públics i fent avançar la societat vilafranquera cap a un únic objectiu: la igualtat d'oportunitats, la transparència institucional i la llibertat democràtica.

El preu que varen pagar aquells vilafranquers i vilafranqueres, va ser molt alt: la humiliació pública, la violència explícita, l'assassinat, la repressió en totes les seves formes i, tan greu com tot això: l'oblit.

Des d'aquí volem recordar-los i des d'ara estaran presents en la nostra memòria col·lectiva. Ells foren,

Els membres de la Comissió Gestora:

- Joan Català Mayol, "Xirgo". Batle i President de la Comissió Gestora
- Guillelm Bauzà Oliver. De Ca'n Paloni. 1er de la Comissió Gestora
- Francisco Artigues Mayol. Lluent. Vicepresident 2on de la Comissió Gestora
- Andreu Bover Font, "Margoí". Gestor de la Comissió Gestora:
- Bartolome Estrany Morlà, "Puil". Gestor de la Comissió Gestora.

I els funcionaris:

- Sebastià Sancho Servera. Metge Titular i Inspector de Sanitat Municipal des de dia 15 de novembre de 1933 fins a les primeres hores del cop d'estat que va ser detingut. Era natural de Son Servera i era conegut pel mal nom de "Xinet". Tenia 42 anys i estava casat. Era militant d'Esquerra Republicana. Va patir el desprestigi per part d'un sector de la població degut al seu compromís social i polític. De fet, era conegut entre la gent més desvalguda i pobra de Vilafranca, per fer-se càrrec de les despeses mèdiques que anaven més lluny del que li ordenava la seva professió. Després d'estar empresonat al Castell de Bellver i a Ca'n Mir, va ser sotmès a Consell de Guerra a l'Escola d'Arts i Oficis de Palma dia 9 de setembre de 1937 juntament amb Miquel Capó i Tomeu Estrany. Va ser afusellat a l'hemicicle del Cementiri de Palma a les 7 del matí del dia 29 de gener de 1938. Està enterrat a la fossa comuna del Cementiri de Palma.

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

- Miquel Capó Capó, natural de Búger i de mal nom Serol. Home de conviccions Catòliques i Liberals, va ser nomenat en el càrrec secretari de l'Ajuntament de Vilafranca dia 1 de desembre de 1926 fins el setembre de 1933. Va exercir aquest càrrec fins Va ser empresonat al Castell de Bellver juntament amb el seu germà Jaume. Durant un període de temps, va compartir presidi amb el metge Sancho i els vilafranquers, Bartomeu Estrany, Joan Garcias. Encara ara es recorden les darreres paraules que va dir en acabar de conèixer la seva condemna de mort. Li va dir a Tomeu Estrany: "A noltros joves, no ens poden robar la vida". Va ser afusellat al cementeri de Palma a les 7 del mati del dia 27 de gener de 1938. Està enterrat al Cementiri de Palma.

- Jaume Barceló Català "de Son Pou". Va néixer a Vilafranca dia 29 de juliol de 1907. Era conegut per ser fill de Francisca Català i Jaume Barceló. El seu pare era pagés i gran propietari, de fet, el seu mal nom, provenia per ser l'Amo de Son Pou –avui més conegut per Son Pou Nou-. Va estudiar veterinària i exercir la professió de Manescal i Inspector de Sanitat a Vilafranca. És recordat per ser una persona oberta i alegre. D'idees republicanes, com el seu pare, aviat estar en l'ull de mira del Elements reaccionaris de Vilafranca. Es sentia perseguit i amenaçat. Va patir fins al darrer alè de la seva vida quan en varies ocasions va ser tret de ca seva i conduit a rebre humiliació, tortura i tasses d'oli de resí. Una nit va dir al seu pare que el final de la seva vida havia tocat a les portes. A Ses Bases, va ser obligat a beure un líquid que li produiria greus lesions internes irreversibles. Pocs dies després, dia 27 d'octubre de 1938, va morir. Tenia 32 anys. Està enterrat en el Cementiri de Vilafranca.

- Mateu Oliver Pomar. Més conegut per l'Amo en Mateu Coves, era l'Enterrador Municipal i Guàrdia Rural. Era funcionari de l'Ajuntament de Vilafranca des de dia 26 de març de 1933. Era un home apolític i que ma havia participat amb esdeveniments de caire públic. El jutjaren per no voler signar el document d'Adhesió a la Causa Nacional. Va ser apartat del servei i suspès de sou i feina dia 30 de novembre de 1936 i per un període de 3 anys. Mai més es va reincorporar al seu lloc de feina a l'ajuntament.

Els soldats vilafranquers que perderen la seva vida a la Guerra Civil pels camps de batalla d'arreu de l'estat espanyol, foren:

- Joan Barceló Bauzà. Enterrat al panteó Militar del Cementiri de Palma. Havia nascut a Vilafranca dia 18 de desembre de 1911.
- Bartomeu Barceló Bauzà.
- Rafel Jaume Garí. Enterrat al panteó Militar del Cementiri de Palma.
- Guillem Gelabert Gayà. Va morir dia 11 de gener de 1939. Enterrat al Cementiri de Monterrubio dela Serena. Badajoz.
- Guillem Garcias Garí. Tenia 28 anys. Morí dia 31 d'octubre de l'any 1938 i va ser enterrat al Cementiri de Saragossa. Havia nascut a Vilafranca dia 27 d'octubre de 1910.
- Bartomeu Català Moyà.
- Bernat Garí Mayol. Va morir el dia 23 de gener de 1939 al Front d'Extremadura. Tenia 23 anys.
- Gabriel Català Català. Enterrat al Cementiri de Montjuïc. Barcelona)
- Miquel Mestre Sansó. Va morir a Palma dia 5 de juny de l'any 1939. Tenia 25 anys i està enterrat el Cementiri de Vilafranca.
- Llorenç Vives Febrer. Va morir dia 5 de febrer de 1938.
- Bartomeu Bauçà Oliver. De "Ca'n Paloni". Nascut a Vilafranca dia 11 de gener de 1910. Va desaparèixer al front d'Alcalà de Henares, Madrid.

També cal recordar a Francesc Mayol Oliver, Germà de la Congregació del Missioners dels Sagrats Cors des de l'any 1895. Va nàixer a Vilafranca dia 31 de maig de 1871. Va morir

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

juntament amb altres 6 religiosos a la carretera del Tibidabo de Barcelona dia 23 de juliol de 1936, assassinat per milicians de la CNT de Barcelona.

Els vilafranquers, de naixement o residència, que deixaren la seva vida per defensar la democràcia foren:

- Pere Josep Font Miralles. "de Son Deixopte". Nascut a la possessió de Son Deixopte –Sant Joan- el dia 20 de juny de 1902. Fill de Bernadí Font –de Son Deixopte- i Joana Aina Miralles Ferragut, natural de Montuiri. Llaurador d'ofici i estretament lligat a Vilafranca. Casat amb Maria Barceló Font. No li coneixien adscripció política. Va ser assassinat dia 29 de novembre de 1936 a les 11.30 del matí. Tenia 24 anys.
- Mateu Jaume Amengual. Era vilafranquer. Va viure al nostre poble fins al 27 anys quan va anar a viure a Andratx on s'hi va casar i hi va tenir un fill. Va ser trobat assassinat a la carretera de Calvià dia 28 d'agost de 1936. Tenia 46 anys. Està enterrat en el cementiri d'Andratx.
- Pere Frau Barceló. Natural de Manacor, treballava i vivia amb la seva família a Vilafranca. El varen assassinar dia 4 de setembre de 1936, possiblement a Porreres. Els Falangistes que l'assassinaren li posaren el mal nom de "Cap Pla" en haver executat aquell linxament.
- Guillem Barceló Barceló. En Guillem Rabassa. Vivia i treballava a Es Castellots. Era foraviler i no li coneixien cap adscripció política. Va morir assassinat dia 17 d'agost de 1936 a Son Coletes, Manacor. Tenia 23 anys.

Per tot el que s'ha exposat, el Plenari de l'Ajuntament de Vilafranca acorda per unanimitat

1er.: Derogar l'Acord de Plenari de l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany de dia 20 de juny de 1937, el qual nomenà Fills Il·lustres de Vilafranca al generals colpistes Manuel Goded, afussellat a Madrid el 25 de juliol de 1936, i Emilio Mola.

2on.: Tornar la merescuda dignitat i l'honor a la Junta Gestora que va governar aquest ajuntament entre el març i el juliol de l'any 1936 i que els seus noms siguin reconeguts com a legítims. A la vegada que als hi reconeixem els mèrits per haver estat al front d'aquesta institució en aquelles hores tan difícils.

3er.: Condemnam enèrgicament la violència gratuïta, els assassinats i la mort contra els gestors municipals, els funcionaris i molts de joves vilafranquers que varen patir a causa del Cop d'Estat i de la Guerra Civil. Des de la nostra institució, convidam al poble de Vilafranca a no oblidar els seus noms i que en la seva memòria, es creïn espais pel record per tal de reconèixer-los que el seu patiment sols va ser la primera passa per tornar a creure amb la llibertat i amb la democràcia que ara nosaltres podem gaudir.

4rt.: L'Ajuntament de Vilafranca de Bonany, no amagarà més la història del seu poble i que el seu llegat sigui divulgat per tal de que les generacions futures recordin aquest trist i dramàtic episodi de la nostra memòria històrica. També fomentarà la no violència i l'ús dels espais democràtics per tal de que els seus veïnats puguin expressar els seus ideals. Des d'aquest ajuntament incentivarem la participació democràtica i la llibertat d'expressió.

PRECS I PREGUNTES

No n'hi va haver cap.

I quan són les 21,10 hores, havent-se tractat tots els punts de l'ordre del dia, el Sr. batle- president aixeca formalment la sessió de la qual s'estén la present acta.

AJUNTAMENT DE
VILAFRANCA DE BONANY

Vist-i-plau
EL BATLE

La Secretària